



ALFÖLD

X. ÉVFOLYAM 138 SZAM.

ÁRA 10 FILLÉR.

DEBRECEN, 1940. JULIUS 13, SZOMBAT.

Magyarországnak igazságot szolgáltatnak

az európai újrendezés keretében

A német léghaderő egységei sorozatos támadásokat hajtanak végre Anglia ellen

Anglia ötszáz francia repülőgépet követel Szíriától

Egész Európa érdeklődésének középpontjában kétségtelenül az a nagyfotosszerű müncheni történelmi találkozó áll, amelyen a magyar államférfiak két és félórás tanácskozáson vettek részt. A három állam: Németország, Olaszország és Magyarország államférfiai megvitatták mindazokat a kérdéseket, amelyek a három országot közös érdekek, különös tekintettel Délkelet-Európa békéje további fenntartására. Magyarország a müncheni találkozó mint a tengelyhatalmak barátja vett részt az előterjesztette mindazon elgondolások, amelyek a magyar külpolitika sa-kalatos alapjait képezik.

A magyar külpolitika a tengelyhatalmak irányában továbbra is egyensúlyos és következetes. A magyar barátság soha olyan mély, a tengelyhatalmak rokonszenve pedig soha olyan szívélyes nem volt Magyarországgal szemben, mint most, amikor Délkelet-Európa rendezése küszöbön áll. Csupán igen rövid idő kérdése a délkelet-európai kérdések igazságos rendezése, amelyben Magyarországnak döntő fontosságú szerepe van és lesz.

A magyar államférfiak müncheni megbeszéléseinek eredménye már a közeljövőben meg fog mutatkozni délkelet-európai vonatkozásában. A trianoni igazságtalanság végleges megszüntetése a tengelyhatalmakkal való teljes egyetértésben fog megtörténni.

Erdélyből tömegesen menekülnek szinte pánikszzerűen az oláh tisztviselők és telepések. A román kormány igyekszik megakadályozni, azonban a szigorú intézkedések jelentéktelen eredményre vezetnek. Belügyminiszeri rendelkezés szerint a román tisztviselők elbocsátottnak tekinthetik magukat abban az esetben, ha elhagyják szolgálati helyüket, vagy elköltöznek abból a városból ahová szolgálatuknál fogva tartoznak.

Ugyancsak érdekes a földművelésügyi minisztériumnak a sajtóban megjelent és a mezőgazdasági kamarákhoz küldött utasítása, amelyben arra hívja fel a figyelmet, hogy az 1940. április 25-i törvény értelmében, csak a földművelésügyi minisztérium engedélyével adhatók el azok a telepések és földek, amelyeket 1918 óta kaptak a román telepések és az engedély nélküli eladásokat érvénytelennek tekintik.

Ennek ellenére is lázas gyorsasággal menekülnek a telepések és a tisztviselők Erdély területéről.

A Resto del Carnilo budapesti tudósítója hangsúlyozza, hogy a müncheni tanácskozások folyamán a kép a magyar politika új szakaszra lépett. Ezt a szakaszt az jellemzi, hogy igen sok kérdést, melyek eddig csak sajtóvita tárgyát képeztek, most már hivatalosan is leszögeztek. A magyar államférfiak nem azért mentek el Münchenbe, hogy ott bármit hirdessenek, hanem hogy hozzájáruljanak a délkelet-európai helyzet tisztázásához. Eppen ezért magyar politikai körökben hangsúlyozzák, hogy a legteljesebb megelégedés uralkodik és minden reménytelen ségnek nyoma veszett.

Magyarország lábhozott fegyverrel áll a helyén és ezzel saját maga s a baráti tengelyhatalmak érdekeit is a legjobban szolgálja.

A Corriere della Sera berlini tudósítója hangsúlyozza, hogy az a tartózkodás, amelyet német hivatalos körök a müncheni tanácskozással kapcsolatban tanúsítottak, nem csökkenti, sőt inkább növeli ennek a találkozásnak fontosságát.

Olaszország és Németország is mindig a legnagyobb megértéssel voltak Magyarország létkérdése iránt. Az olasz kormány ebben a tekintetben magának követelheti az időrendi elsőbbséget, minthogy Mussolini már 1927 óta tevékenyen támogatja Magyarországot. Hitler uralomrajutásának pillanatában szintén azonnal rátért erre az utra. A tengelyhatalmak Magyarország iránti érzelmükről kézzelfogható bizonyítékot adtak a bécsi döntőbíráskodás alkalmával. Természetesen akkor még nem lehetett megoldani Magyarország összes problémáit. Ezeknek jelentős része még szőnyegen maradt, de nem kétséges, hogy az igazi délkelet-európai rendezés csakis úgy képzelhető el, ha ezeket a

kérdéseket megoldják. Ennek a megoldásnak békés uton kell végbemennie, mert Németország és Olaszország Délkelet-Európát meg akarja kimélni a háboru borzalmaival. (MTI)

Virginio Gayda a Giornale d'Italia-ban a müncheni találkozóval kapcsolatban azt írja, hogy:

Magyarország helyzetének és általában a délkelet-európai kérdéseknek új tisztázására következett be Berlinben és Münchenben. Nem kétséges, hogy Magyarország az új európai rendnek igazság szerinti kialakításánál különleges elbánást érdemel. Nem kétséges az sem, hogy ez a bánásmód a tengelyhatalmak részéről baráti jellegű lesz.

Ellentétben az összes többi dunai és délkelet-európai állammal, Magyarország sohasem habozott nemzetközi politikájának kialakításában. Önként rálepett Olaszországgal és Németországgal való barátság és együttműködés útjára. Következtes és hű maradt ehhez a barátságához és nem ingadozott a küzdelmes napokban. Nincs tehát semmi kétség aziránt, hogy Magyarország az új Európa problémájának a tárgyilagos igazság szerinti való megoldásánál jelen lesz és számíthat azoknak a baráti nemzeteknek szívéllyességére, amelyeknek ma feladatuk ennek az európai igazságnak kialakítása.

Magától értetődik, hogy Magyarország problémája, valamint a többi figyelemreméltó délkelet-európai kéreés nem fog zavart keltetni a tengelyhatalmak vagy barátaik kezdeményezése folytán. A magyar kormány szintén a felelősségteljes és józan álláspontra helyezkedett. (MTL)

Mára virradóra heves légitámadások voltak Anglia ellen. Észak és Kelet Skóciára több bombát dobott német repülő, ugyancsak légitámadások voltak Dél és Közép Anglia néhány katonai célpontjai ellen. A német légi erő Anglia elleni támadásának ereje az utóbbi időkben érezhetően fokozódik.

Japán politikai körök véleménye

szerint Anglia elfogadja azt a japán követelést, hogy szüntesse be a brit birodalom a Kína részére történő hadianyagszállítást. Ez igen jelentős lépést jelent Azsia új rendjének minél hamarabbi kialakításában.

Szíria katonai parancsnokságát felszóította Anglia, hogy szolgáltatassák ki az angoloknak az ott levő 500 francia repülőgépet, vagy pedig semmisítsék meg. Amennyiben ez nem történne meg, Anglia kilátásba helyezte, hogy ugyanugy fog eljárni a francia repülőgépekkel szemben, mint az oráni francia hajóhad ellen. A szíriai katonai parancsnokság megtagadta az angol követelések teljesítését.

Mértékadó olasz körökben tekintettel a nemzetközi sajtó egyes téves értelmezéseire, fontos kijelentéseket tettek Ciano gróf németországi látogatásával és a müncheni olasz-magyar-német tanácskozásokkal kapcsolatban. Különösen kiemelték azt a tényt, hogy a müncheni megbeszélésekbe belevonták a magyar miniszterelnököt és külügyminisztert is, mert a tengelyhatalmak Délkelet-Európában mindig számítottak a Magyarország baráti együttműködésére és most Németország és Olaszország Magyarországot délkelet-európai politikájuk alaptényezőjének tekintik.

Olaszország és Németország politikája Délkelet-Európában a béke fenntartására és a háboru kiterjesztésének megakadályozására irányul. Teljesen téves az az értelmezés, mintha ez a békés akció — amelyben Olaszország és Németországnak jelentős támogatást nyújtott a magyar kormány bölcs és józan magatartása —, Szovjetországgal szemben irányulna.

A tengelyhatalmak Délkelet-Európában tartós és állandó békét akarnak, de felfogásuk szerint ennek a tartós békének alapfeltétele az, hogy előzőleg az igazság elvei szerint rendezzék a Délkelet-Európában fennálló nyitott kérdéseket.

A tengelyhatalmak délkelet-európai politikájának alapelvei tehát a következők:

1. Igazságos béke;
2. Tartós béke;
3. Bizalomteljes együttműködés azokkal a hatalmakkal, amelyek a Balkánnal határosak.

A mai külföldi lapok terjedelmes cikkekben foglalkoznak a müncheni találkozó jelentőségéről. A német sajtó szerint a tengely hozzájárult Délkelet-Európa újrendezéséhez.

A Tribuna azt írja, hogy Magyarországnak igazságot szolgáltatnak az európai újrendezés keretében.

Nagy japán győzelem

(NST.) A japán főhadiszállás jelentése szerint a japán csapatok óriási győzelmet arattak egy kínai hadosztályon. A hadosztály a legkiválóbb kínai katonákból állt és a japánok által megszállott Icsang városa ellen intézett rohamot. A japánok sikeresen visszaverték a támadást, majd ellentámadásbementek át, miközben a hadosztálynak egy részét bekerítették.

A kínaiak körülbelül 6000 halottat és sebesülteket vesztek az ütközet során, valamint a hadosztály majdnem teljes hadfelszerelését. Csiang-Kai-Sek nyomban letartóztatott két tábornokot, akik az icsangi vereségért felelősek.

Pályázatok

Gömör és Kishont vármegye törvényhatóságánál egy díjnoki állás kerül betöltésre. Kérvényeket július 20-ig a vármegye alispánjához lehet beküldeni. Részletes feltételek a Budapesti Közlöny 148 számában.

A székesfehérvári és zalaegerszegi királyi törvényszéknél, továbbá a rétsági, salgótarjáni, nagykáta, móri, jászapáti, mezőturi, derecskei, vasvári, zalaegerszegi, lengyeltői, szentlőrinci, tamási és gyomai járásbíróságoknál, végül a bajai kir. ügyészségnél egy-egy kiegészítő díjnoki állás kerül betöltésre. Kérvényeket július 27-ig az illetékes törvényszék elnökehez kell benyújtani. (Részletes feltételek a Bud Közlöny 151 számában.)

40 éves a Zeppelin

A kormányozható léghajó, Zeppelin gróf világraszóló találmánya az idén ünnepli meg negyvenéves jubileumát. 1900 júliusában indult el első útjára az első német Zeppelin féle léghajó.

Ez az ut mindössze 18 pertig tartott, amit azután még sok siker és éppen olyan sok szerencsétlenség is követett. Az öreg gróf hitét azonban a szerencsétlenségek sorozata sem törte meg és tovább folytatta művét, amelynek megkoronázását, az általa feltalált léghajó óceánrepülését és világgörülű útját, már nem érthette meg.

A malmok búzát adhatnak el

A földmivelésügyi miniszter a hivatalos lap szerdai számában tette közzé a buza és a tengeri bejelentése, zár alá helyezése és igénybevétele tárgyában július 4-én megjelent kormányrendeletnek végrehajtási utasítását.

A rendelet szerint a vegyes- és vámmórlással foglalkozó malmok készletükből a vámmórlásra jogosultaknak búzát eladhatnak. Amennyiben a vámmórlásra jogosultak buza készletüket a malmtól beszerezni nem tudják, a községi előjáróság (polgármester) engedélye alapján azt a zár alá helyezett buza készletek tulajdonosától is beszerezhetik, aki eladáskor az engedélyt a vevőtől átvenni és megőrizni köteles, hogy a zár alatt álló készletből történt ezt az eladást igazolhassa.

E rendelet értelmében a 100 métermázsán aluli tengeri készleteket a Futura egyelőre nem veszi igénybe, azzal a birtokokkal szabadon rendelkeznek. A romlott

tengeri készletekkel ugyancsak szabadon rendelkeznek a birtokosok. A Futura a mintavétel alapján állapítja meg, hogy valamely tengeri romlott-e.

A világ idei búzatermése

A Rómában székelő Nemzetközi Mezőgazdasági Intézet most tette közzé hivatalos jelentését az 1940. évi nemzetközi terméskilátásokról.

Megállapítja a jelentés, hogy a délkelet-európai államok búzatermése az idén alatta marad az 1938 és 1939. évi eredményeknek. A többi országban, amelyből beérkeztek a jelentések, az idei termés a tavalyi termésátlag körül mozog. Nem szabad elfelejteni, hogy a mezőgazdasági munkálatok a hadműveletek következtében Európának igen jelentős részén készenlétet vagy megszakítást szenvedtek. Ami az egyes országokat illeti, a mezőgazdasági intézet megállapítja, hogy Magyarországon a legujabb jelentések szerint az átlagosnál némileg alacsonyabb termés várható. Jugoszláviában az idei termés jelentősen alatta marad az elmúlt évi terméseredménynek. Romániában az őszi búzatermés kilátása kielégítő, míg a tavaszi buza helyzete igen jónak

tekinthető. Bulgáriában a megjavult időjárás viszonyok következtében meglehetősen igen jó termés várható.

Olaszországban a tavasz egy részében uralkodott kedvezőtlen időjárás viszonyok ellenére is kielégítőnek mondható a termés. A balti államokban az idei termés némileg alatta marad a tavalyi eredménynek. Ami Szovjetországot illeti, Ukrajnában, Kaukázusban és a Krim vidékén jó termést várnak s az ázsiai területen a jó közepesnél is kedvezőbb termésre számíthatnak.

Az Egyesült Államokban a legutóbbi becslések javuló irányzatot mutatnak, az előző becslésekkel szemben, de a várható termés még mindig körülbelül 13 százalékkal alatta marad az elmúlt öt év átlagának. Kanadában a májusi időjárás viszonyok igen kedvezőek voltak és így a búzatermés eléri az elmúlt évek átlagának 96 százalékát.

MEGNYILT IFJ. SINAY IMRE

illatszertára
Vár-utca 2. Csapó-utca sarok.
Szolid árak! Wiener-ház. Előzékeny kiszolgálás.

A villám szénnégetett egy házaspárt

Kenderes határában Uiveczki Kálmán 51 éves földmives és felesége a vihar elől a szénaboglyához menekült. Villám csapott a boglyába és mindkettőjüket halálra sújtotta.

Nagy vihar vonult el Törökbalint felett is s Pratz András Paxian-utcai házába becsapott a villám. A ház földig leégett. Emberben és állatban nem esett kár. Hogy nagyobb tűz nem következett be, az a katonaságnak köszön-

hető, amely kivonult és eloltotta a tüzet.

Nagy égháboru vonult el Makó és Apátfalva felett is. Apátfalván a villám becsapott a téglagyárnak a kéményébe és ketté hasította. Néhány perccel később a Maroson átvezető közúti vasútda csapott be a villám és a román részre eső utolsó hidpillért összetörte, úgyhogy a vízbe zuhant. A magyar-román határ a hid közepén húzódik el.

Református nagygyűlés Komáromban

A református egyháztársadalom ezévi nagyarányú megmozdulása a felszabadult Komáromba gyűjti össze az ország református lelkészeit és presbitereit.

Augusztus 21-26 napjain lesz a seregszemle, amelyre Ravasz László dr. püspök-elnök és Vasady Béla dr. egyetemi tanár, lelkész-egyesületi főtitkár most bocsátották ki a meghívót.

A programtervezés szerint a lelkészek 21-én délután érkeznek meg Komáromba.

22-én és 23-án bibliakörök, istentiszteletek, értekezleti előadások, az Országos Református Jóléti és Gazdasági Társulat gyűlése a vallásoktató lelkészek, segédlelkészek és a lelkésznők, nők megbeszélései töltik ki a munkatervet. 24-én tartják a lelkészegyesü-

leti közgyűlést, 25-én vasárnap az Országos Presbiteri Kongresszust s a kálvineumok javára a műsoros délutánt. Estétként evangélikus istentiszteletek hangzanak el Komárom református és evangélikus templomaiban.

Aki a komáromi napokon mindvégig jelen kíván lenni, 15 P-entkezési és ellátási díjat (családtag és segédlelkészek 13 P-t.) aki csupán egy napra megy 6 pengőt aki ellátást, szállást, vagy vasúti jegyet nem igényel 5 P-t, presbiteri kongresszusi résztvevő 3 P-t. (1.20 P-t, illetve 80 fillért) augusztus 10-ig, a 74.084 számú ORLE jelzésű csekklapra fizessen be. A hajókirándulás külön díja: 10 pengő. Csak az augusztus 10-ig jelentkezők kaphatnak megfelelő elszállásolást.

APOLLÓ FILMSZÍNHÁZ

SZOMBATON, VASÁRNAP
a nagysikerű magyar film a:

Halálos tavasz

FERENC JÓZSEF KESERŰVÍZ

Nyelvi tanfolyam

A Nyári Egyetem mint minden esetében nyelvi előkészítő tanfolyamot tart. Sajnos az idén ez a nyelvi tanfolyam igen gyér látogatottságnak örvend, amennyiben összesen négyen hallgatják, és pedig Dorothea von Günther bécsi, Ahel Gren Anna Mare svéd, Elfbeth Claus müncheni és egy kárpátaljai ruszin hölgy. A tanfolyam szerdán délelőtt nyílt meg s dr. Wallisch Oszkár professzor már megkezdte az előadásokat.

Uj autóbusz viteldij

A Nyilastelepi autóbuszjáratok. ra vonatkozólag érvényben álló 37.506/1936. VI számú engedély- okirat idevonatkozó rendelkezéseinek módosításával július 6 napjától kezdődő érvénnyel a viteldíjakat az alábbi összegekben állapítottam meg:

Kossuth u-ról a MAV műhelyig menetjegy: 14 fill., térti jegy: 22 fill., gyermekjegy: 12 fill., térti gyermekjegy 18 fill.

Kossuth u-ról a Német u-ig menetjegy: 18., térti jegy: 30., gyermekjegy: 12., térti gyermekjegy: 18 fillér.

Kossuth utcáról a Fancsovics utcáig menetjegy: 20., tértijegy: 34., gyermekjegy: 12., gyermek-tértijegy 22 fillér. Polgármester.

Minisztertanács lesz délután

Ma délelőtt mozgalmas események voltak a Házban. Délelőtt 10 órakor ült össze a 36-os országos bizottság és több fontos gazdasági vonatkozású rendeletet vitat meg. 11 órakor a felsőház tart ülést. A napirenden a 36-os bizottság működésének meghosszabbításáról szóló jelentés és a néprédműi törvényjavaslat szerepel. A képviselőház mai ülését Tassándy Nagy András elnök délelőtt 12 órakor nyitotta meg. Az ülés tárgya tulajdonképpen a további teendőkről való intézkedés.

A kormány tagjai ma délután 5 órakor Teleki Pál gróf miniszterelnök elnöklésével minisztertanácsra ülnek össze. A minisztertanácsban a miniszterelnök és a külügyminiszter beszámolnak müncheni megbeszélések eredményéről.

HUNGÁRIA

FILMSZÍNHÁZ

Szombaton és vasárnap a legkedvesebb és legvidámabb magyar film a:

Torockói menyasszony

Ha az esőzések miatt vetetlen maradt a földje, vessen most Lampe féle

takarmánymályvát,

mely fehérjében egyenértékű a luernával, zöld hozamában pedig négyszer akkora!

Vetőmag szükséglet kat. holdanként 2—2 és fél kg. Eredeti LAMPE féle vetőmag: 1 kg. P 13.— 10 kg.-ként P 12.— beszerezhető a tiszántuli

FÖL ER AK AT N Á L
KONTSEK GÉZA
KER. R. T.-NÉL, DEBRECEN.

Gyümölcsstermelők figyelmébe!

A földművelésügyi minisztérium felhívja a gyümölcsstermelők figyelmét arra, hogy bevezette az évekkel ezelőtt „filléres csomag” néven ismert csomagtypust. A filléres csomagok szállítása feleannyiba kerül, mint a rendes csomagoké és a házhozszállításért is csak a rendes házhozszállítás díjának fele jár. Az utánvételi, expressz és egyéb díjakat meg kell fizetni teljes egészükben.

Felemelt cukorfejadag a betegeknek

Az orvosi bizonyítvány alapján kiadható cukorfejadag kiegészítésére vonatkozó belügyminiszeri rendelet szerint bizonyítványt csak vesebaj, szivbaj, májbetegség, gyümölkáros megbetegedés, vércukor-emelkedés, aggkori gyengeség, vagy senyvedés esetén lehet a betegeknek kiadni. Ha nagyobb műtéten esett át valaki, akkor háromhetes időtartamra felemelt cukorfejadagot kaphat. A visszaélést szigorúan büntetik.

Bércséplés iparigazolvány nélkül

A Budapesti Közlöny július 8-i száma közli az Iparügyi miniszter 30.000/1940 Ip. M. számú rendeletét. A rendelet értelmében a rendkívüli viszonyokra való tekintettel mindazok, akik közsségi bizonyítvánnyal három hónapos cséplési gyakorlatot igazolnak, az 1940 évben iparigazolvány nélkül is végezhetnek bércséplést. Iparigazolványt e rendelet alapján kiadni nem lehet.

Fogházba került a varázslónő

A beregszászi bíróság most tárgyalta Janó Ilona abaujszántói asszony bűnügyét. Csalás és lopás büntetése volt a vád, amelyeket azáltal követett el, hogy kiharánálva az emberek hiszékenységét, varázslónőnek mondta magát. A

tárgyaláson azt mondta, hogy nem ő a bűnös, hanem az emberek, akiknek tudatlanságát ily könnyen ki lehet használni. Tulvilági hatalmat sejtett magában és hangoztatta, hogy apjának hét gyereke volt, akiket hét szobában zárva tartottak. Minden hét évben hét napra engedték ki őket, hogy az embereket felkeressék. Janó Ilona

„gyógyító” betegségeket, „segített reménytelen szerelmeseken” és még a születendő gyermek nemét is meg tudta előre szabni. Fizetségül egy tojást, egy kendőt, és egy aranygyűrűt kért mindenkítől. A többit úgy lopta el. A bíróság, nehogy a rejtélyes számvarázsát megtörje, héthavi börtönrre ítélte.

Már 1941-ben birtokba vehetők a zsidó ingatlanok

A második zsidótörvény a zsidó ingatlanok igénybevétele tárgyában kiadott végrehajtási utasítást a kormány új rendelettel egészítette ki.

A rendelet lehetővé teszi az ingatlanok már a következő gazdasági évben a birtokbavételét, ha a földművelésügyi miniszter az átengedésre kötelező határozatot július 1-ig, szőlők és gyümölcsös tekintetben pedig szeptember 15-ig postára adta.

A rendelet továbbá szabályozza az átengedésre kötelező határozat kézbesítését. Így kimondja, hogy ha címzett meghalt, vagy külföldön tartózkodik, a földművelésügyi miniszter ügygondnokot rendelhet ki és a határozatot neki kell kézbesíteni. A határozat kézbesítésének szabályozására szükség volt, mert az átengedésre kötelező határozatot sok esetben a tévesen beadott címek alapján kézbesíteni nem lehetett, egyes esetekben pedig maguk a zsidók igyekeztek a kézbesítést megnehezíteni, sőt esetleg meghiusítani.

A rendelet legfontosabb intézkedése az átengedésre kötelezett zsidó ingatlanon a gazdálkodás folytonosságának biztosítását célozza. Eszerint az átengedésre kötelezés után is köteles az ingatlanon gazdálkodó a szokásos gazdasági munkákat a rendes gazda gondosságával és a gazdálkodás eddigi módja szerint mindaddig elvégezni, amíg az ingatlanra juttatott birtokba nem vesszük. Ennek a kötelezettségnek az elmulasztása, vagy nem kellő teljesítése esetén a terméseredmény csökkentésének, vagy az okozott gazdasági kárnak mértéke szerint a földművelésügyi miniszter jogosult a zsidó ingatlan után megállapított vételárat, vagy haszonbért megfelelően csökkenteni.

Fontos gazdasági érdeket védmeg ez az intézkedés, amely egyben hatékonyan előmozdítja a mintegy félmillió kat. hold területű zsidó ingatlanok igénybevételenek és kisemberek kezére juttatásának rendkívül nagy és felelősséggel járó munkáját.

Hajdúszoboszlói Gyógyfürdő

MA MÁR EURÓPAI HIRŰ. Fedett gyógymedencék, ivócsarnok, inhalatórium, strandfürdő, hullámfürdő. Páratlanul eredményes fürdő-, ivó-, és belélegzőkurák. A „Szoboszlói Gyógyvíz” és a szénsavval telített „Hajdúvíz” mindenütt kapható. A fürdőt Hajdúszoboszló 73 és 78 százalékos só-s-jódos brómos-hidroszulfonatos hévízzel táplálják. 3000 liter forróvíz percenként. Magyar- és németnyelvű ismertetővel készséggel szolgál a fürdő Igazgatósága.

Csángómagyarok áttelepítése Erdélybe

Besszarábia és Észak-Bukovina megszállása után szovjetfenntartás alá került a Bukovinában lakó csángó magyarok egyrésze is. A csángómagyarok községei: Istenegyháza, Józsefalva, Hadifalva, Andrásfalva és Boldogfalva lakossága magyar körökben mozgalom indult, hogy visszatelepülhessenek Erdélybe. A szovjethatóságok a

mozgalmat megértéssel fogadják és valószínű, hogy dr. Németh Károly józseffalvai plébános, aki a szovjet bukovinai vezetőjével már befejezte tárgyalásait, a napokan megkezdte tárgyalásait egy román hatósággal valamint az erdélyi magyarság vezetőivel az áttelepítés ügyében.

Közepes termés várható

A földművelésügyi miniszter mezőgazdasági helyzetjelentése szerint a legutóbbi két hét alatt változó, nagyjából borult ésős időjárás uralkodott s az éjszakák nagyjából enyhék voltak. Nap-sütés kevés volt, az eső mennyisége pedig az ország tulnyomó részén meghaladta az átlagot, az ország több mint fele az átlag kétszereséig terjedő esőmennyiséget kapott.

Ezek az esők az ország területének 90 százalékán nem voltak kedvezőek a búzára és az árpára, viszont kedvezően hatottak a zabra, burgonyára, cukor- és takarmányrépára.

A repce aratását a legtöbb helyen befejezték. A termés gyenge.

A búzavetések a Kisalföldön, a Duna-Tisza és a Duna-Tisza kö-

zépén sűrűek és erőteljesen fejlődtek, a tiszántuli vármegyékben azonban ritkák, de a kalászkok elég nagyok. A Kárpátalján a buza még csak most virágozik, ritka, alacsony és gyomos. Búzából ezidő szerint közepes termés várható.

A rozs aratása a déli vármegyékben megkezdődött. Szalmája sárgul és a szem visszaérésben van. Közepesen aluli rozstermés várható.

Az őszi árpa a legtöbb helyen alacsony és ritka, bár a kalászkok szép fejlettek. Gyenge termést ígér. A tavaszi árpavetések azonban erőteljesen fejlődnek. A legtöbb vidéken még üdezőldék. Jó közepes terméssel kecsegtetnek.

A zabvetések sűrűek és jó közepes terméssé válnak.

A tengeri második kapálása folyik, a késői vetések visszamarad-

dottak, a koraiak azonban szépen fejlődnek.

A késői burgonya gumóképződése jó, szedésük és piacra szállításuk folyamatban van. Ugyancsak szépen fejlődik a cukorrépa vetése is.

A dinnye jól fejlődik, de még több meleget kíván. A gyümölcsfák közül a kajszinbarack gyenge termést ad, de gyenge közepes termés várható körtéből és szilvából is.

A szőlők állapotára a csapadékos időjárás kedvezőtlen befolyás volt, bár a peronoszpóra terjedését az utóbbi száraz napok lényegesen csökkentették.

A katonai öltözeti szabályzat módosítása

A most kiadott honvédelmi miniszeri körrendelet szerint lehajtott gallérral kell szabni mind tisztit, mind a legénység tábort zubbonyt. Miután pedig a lehajtott gallérra varrott rendfokozat a köpeny gallér alól nem látszik ki, a rendelet szerint altisztek és tisztok a köpenyen a vállakra gombolt válllapokon viselik a rangjelzést, a tisztosok rendfokozatát pedig a köpenyujra varrt színes sávok jelzik. Fontosabb újítások még: a vállszínór: mindkét vállon kell viselni, a köpeny gallért bárony helyett sötétebb tábort barna posztó borítja, a körköpenyről pedig elmarad az ugynevezett mellkészet.

Javult a munkapiac

Az Állami Munkaközvetítő Hivatal legújabb kimutatása szerint a munkapiac helyzete országos viszonylatban javult. A budapesti és válalmennyi vidéki állami és hatósági munkaközvetítő hivataloknál az elmúlt hónapban 20494 munkahelyet, 42 826 munkakeresőt tartottak nyilván és 15.286 közvetítést eszközöltek, tavaly a munkahely száma 19447, a munkakeresők 50.046 a közvetítések 14 810 volt. Az elmúlt hónapban 100 munkahelyre 209 munkakereső, 100 munkakeresőre pedig 35.7 közvetítés jutott, szemben a tavalyi 257 munkakeresővel, illetve 29.6 közvetítéssel.

Vidéken a múlt hónapban a nyilvántartott munkahelyek száma 3985, a munkakeresők 12.400, a közvetítések 2655 volt a tavalyi 4046 munkahellyel, 17524 munkakeresővel és 3098 közvetítéssel szemben. Vidéken munkakeresőre tehát 100 munkahelyre 311 munkakereső, 100 munkakeresőre 21.4 közvetítés jutott a tavalyi 483 munkakeresővel és 177 közvetítéssel szemben.

METEOR MOZGÓ

KÉT ATTRAKCIÓS MŰSOROK!!
Szombaton: fél 7 és 9 órakor: „13 szék” és „Préri törvénye”
Vasárnap: 3, 5, 7 és 9 órakor: Mr. Moto a kalauzok szigetén és a „HALÁLGÁT HŐSEI”
Szerdán: fél 7 és 9 órakor: „A VARSÓI FOGOLY” és „Ezer Isten országa”
Csütörtökön: fél 7 és 9 óra: Havi 200 fix és Emberosapda

A legkisebb gazdasági munkabérek

A város polgármestere értesíti a város érdekelt lakosságát, hogy a gazdasági munkabér megállapító bizottság az összes gazdasági munkákra (részes-, napszám-, szakmáért és cselédbérekre) az alábbi határozatot hozta:

1., Teljes férfi napszám azt illeti meg, aki zsákolni és kaszálni képes, teljes munkabíró, 18-ik életévét betöltötte.
2., A nemteljes munkabíró férfi, aki öreg vagy zsákolni képtelen, sem kévét adogatni, sem kaszálni egész nap nem képes, annak a teljes férfi napszám kétharmadrésze legyen fizetendő.
3., Teljes női napszám azt illesse meg, aki képes egész nap kévét székérre adogatni, teljes munkabíró és 18-ik életévét betöltötte, a férfi napszám kétharmadrésze fizetendő.

4., Nemteljes munkabíró, 18 éven felüli nőnek, aki öreg és képtelen lenne egész nap székérre kévét adogatni, annak a teljes női napszám kétharmadrésze legyen fizetendő.

5., Fiu napszám a 15-18 év közötti rendszeren fejlett, korához képest munkabíró, a férfi napszám kétharmadrésze fizetendő.

6., Leány napszám 15-18 év közötti rendszeren fejlett, korához képest munkabíró, az asszony napszámának kétharmadrészt kapja. A 15 éven aluli az asszony napszám kétharmadát kapja.

7., Teljes férfi cselédbér azt illesse meg, aki 21-ik életévét betöltötte teljes munkabíró, vagy pedig aki teljes napszámra lenne jogosult, bár csak 18 éves, de családfenntartó.

8., A legkisebb éves családbér: lakás természetben, vidékenként szokások tüzetlő (4 köbméter puha fának megfelelő), konvenció, vagy liszt házhoz szállítva, 1 db. koca tartás és annak szaporulata egy éves koráig legelőn, baromfitartás, 6 db. tyúk, 2 kakas szaporulatával legelőn, vagy ház körül.

Kézpénz: évi 60 P., buza 800 kg., rozs 800 kg., szalonna 24 kg., só 24 kg., napi 1 liter tej, vagy 1 db. tehéntartás ökrökösztön vagy 24 kg. szalonna, vagy a napi tej helyi árban megváltva, fűzelék 32 kg., szántóföld megszántva tavaszinak buzavidéken 1600 négyszögöl, rozsvideken 2000 négyszögöl.

A természetbeni járandóságoknak készpénzbeni megváltásánál nemcsak a természetbeni járandóságok átszámított készpénzbeli értéke fizetendő, hanem figyelembe kell venni a természetbeni járandóságok után várható hasznot is.

9., Hónapos bér (nyári 7 hónapra):
I. o. hónapos: Az, aki teljes férfi napszámra jogosult, egy havi fizetése készpénz 10 P. buza 160 kg. kenyérliszt 20 kg. fűzéliszt 10 kg. hús 4 kg. szalonna 4 kg. zsír 1 kg. fűzelék 3 kg. só 1 kg. ecet 1 liter, fűszerpénz 1 pengő.

II. o. hónapos: Az a férfi, aki zsákolni nem bír, és kaszálni sem képes és teljes munkabíró nő, aki a 18-ik életévét betöltötte egy havi fizetése készpénz 6 P. buza 130 kg. kenyérliszt 20 kg. fűzéliszt 10 kg. hús 2 kg. szalonna 3 kg. zsír 1 kg. fűzelék 3 kg. só 1 kg. ecet 1 liter, fűszerpénz 1 pengő.

III. o. hónapos: 15-18 év közötti lányok és fiúk, korukhoz képest teljes munkabírók, egy havi fizetésük készpénz 4 pengő, buza 80 kg. és II. o. élelmezés.

10., Hónapos bér (téli 5 hónapra):
I. o. hónapos: készpénz fizetés havonta 5 P. buza 100 kg. élelmezés a nyári hónapokra megállapított I. osztályúval megegyező.

II. o. hónapos: havi fizetés készpénz 5 P. buza 75 kg. élelmezés a nyári II. osztályú hónaposnak megfelelő.

III. o. hónapos: egy havi fizetés készpénz 5 P. buza 50 kg. élelmezés a nyári hónapos II. osztályúnak megfelelő.

A bent kosztos cseléd fizetés ugyanezeknek megfelelő azzal, hogy nem konvenciót kap, hanem főtt ételt.

A hónapos munkás kikötés szerint köteles szerszámot vinni magával, hogy mindennemű mezőgazdasági munkát végezhesen.

11., Aratási munka:
a., Ha aratás alatt az arató pár élelmezést nem kap, és vállalt munkája csak aratás, kévelés, bekerezés, tarló feltakarítás, bekötve csomokba rakás saját szerszámával, a gazdaság kívánságára a cséplésnél a szem maktárba hordása, ezért kapja a betakarított termés 0,1, illetve alatta tavasziakat és őszieket egyaránt, a tizedik részt.
b., Ha az aratópár élelmezésül kap 65 liter rozst, 33 liter búzát, 4 liter fűzeléket, 4 kg. szalonnát, 2 kg. sót, 4 kg. húst, 2 P. készpénzt, úgy kapja a betakarított ősszín és tavaszinak 11. részét. Kat. holdankénti biztosíték azonos terményből 50 kg. szemtermés. Azon esetben, ha az ősi és tavaszi gabona teljesen kipusztult a már leszerződött aratók sem tarthatnak igényt az aratásra.

Ha az aratók a fenti munkálatokon kívül a hordást és asztagolást is elvégzik, úgy ezért a munkájukért kapnak gép alól részleges esetén egy fél százalékot, akik pedig keresztből részlesnek, 1 százalékot.

Viták elkerülése végett leszögezzük, hogy a 11.-ik rész egyenlő 9,09 százalékkal és 10 rész egyenlő 10 százalékkal.

Az arató részt a munkások csak a teljes munka befejezése után kapják ki. Ha a munkaadó saját géppel rendelkezik, úgy azt köteles díjtalanul az aratók részére bocsátani, a keresett részük elcséplése idejére olyképen, hogy az a gazdaság üzemmenetét ne zavarja.

Az arató munkások aratás és hordás ideje alatt a viharverte és megázott kereszteteket újra rakni és szárogatni kötelesek.

12., Cséplési munka: a munkaadó terményének elcsépléséért a termés rostálásáért, a polyva és szalmakazal szakszerű összerakásáért, a cséplőgép napenkénti tisztakarításáért, és időben befedéséért, a termény mázásra és maktárba való zsákolásáért, valamint a megázott hajszat szárogatásáért a legkisebb munkabér 3,5 százalék, melyért a cséplőgép körül a kellő létszámú munkásoknak mindent el kell végezni.

Bércséplés esetén a géptulajdonos köteles megfelelő létszámú munkást alkalmazni és azoknak legkevesebb 3,5 %-ot fizetni.

13., Szakmány-munka:

a.) Tengeri egyharmada jár a három felé osztályozott csöves tengerinek, ha a részes gazmentesre kapálja a tengerit, külön is megkapálja a sorközöket, kiegyesíti a tengerit, másodsor kapál és fattyus, eimerhányáskor harmadszor kapál és fattyuz, letőri a tengerit, három osztályra válogatva összehordja részlegesre alkalmas egyforma kupacokba, a csutkát levágja és azt bekötve kupba rakja, a munkaadónak jutó részt kocsira, majd göréba rakja.

b., A tengeri egynegyede jár a három fele osztályozott csöves tengerinek, ha a részes az első kapálást nem végzi, helyette a munkaadó boronálja a tengerit, munkavállaló a sorokat megkapálja és kiegyesíti, teljesen gastalanít, munkája után a munkaadó lókapál kétszer, munkavállaló a kiegyesítésen felül még kapál és fattyus, gyomtalanít. A részes munkás egyéb kötelezettsége ugyanaz, mint a harmadosé.

A tengeriszár nem képezi részleges tárgyát egyik esetben sem.

c., A répa egyharmada jár a részesnek, ha a részes elvégzi a részes kapálást, egyesítést, második kapálást, gazoló kapálást répa kiásást, földtől megtisztítását, fejelését, vagy levelezését, csomokba rakását, azt levelekkel és földdel takarja, a munkaadó részét maximum 1 km. távolságra szállítja és beprimázza.

d., A répa egynegyede jár, ha a részes elvégzi az összes fenti munkát, csak a szállítástól mentesül.

e., A cukorrépa ássás, fejelés, lúpekta rakás, földelés, a fejelés külön összerakása kazalba kat. holdanként 36 P. nettó.

f., A takarmányrépa fenti munkájaért 24 Pengő.

g., Szénakaszálás harmados, ha a részes a fűvet lekasálja, szárogatja, felgyűjti, petrencézi, boglyázza, részleges után a munkaadó részét behordja és bekazalozza.

h., Lucerna egyhatodos, ha a részes lekasálja, szárogatja, osirkézi, petrencézi, boglyázza, székérre adogatja.

i., Lucerna egyötödös, ha behordja és bekazalozza, vagy a padlásra rakja az előbbieken említettek kivül.

A legkisebb napszámbegek:

1940. július 1-től augusztus 11-ig
3.40 P., ugyanerre az időre aratási napszám 30 kg. búza, vagy annak a pénzértéke

1940	augusztus 11-től	augusztus 31-ig	3.- Peng
	szepetemb. 1-től	szepetemb. 28-ig	2.60 Peng
	29-től	október 12-ig	2.40 Peng
	október 13-tól	november 2-ig	2.20 Peng
	november 2-től	december 31-ig	2.- Peng

HIREK

— A mihályi olajvidék feltárását rövi deszen folytatják. Az eddigi kutatások eredménye az, hogy napi 50 métermássa ugynevezett száraz jég (szilárd szénásv) áll rendelkezésre.

— Már hosszabb idő óta beszélnek arról a ritka természeti csodáról amely Tapolca nagyközég északkeleti háziorai alatt húzódik meg. Kiderült, hogy barlang-láncolatok várnak itt feltárásra, mert a természet tavasbarlangot épített Tapolca alá. A Budapesti Egyetemi Turista Egyesület Barlangkutató Szakosztálya most erre a ritka természeti csodára felhívta az illetékesek figyelmét és így remélhető, hogy a közeljövőben sor kerül a tavasbarlang teljes feltárására.

— Amennyiben nem lehet osalódni. A közönség, ha könyvet vásárol, a lelke mélyén mindig tartogat bizonyos aggodalmat, hogy csalódní fog. Ez ellen védekezik az olvasó mind hatalmassabb táborra, amikor a Pengős és Félpengős regények felé fordul bizalmával. Tudja, hogy ezeknél népszerű könyveknél családás sobasem érheti. Ezt igazolják a legújabb megjelent kötetek is. A Pengős sorozatban Truss „A lámpák kialudnak” c. könyve, magasan kiemelkedik a detektívregények közül. A két új Félpengős egyikében Gates vadnyugati regényében „Lovasok a porban”, az emberek ádáz küzdelmébe a természetnek félelmetes ereje szól bele és tölti el feszülő izgalommal az olvasót, a másik Félpengős kötetben pedig Packard „A hétszázhetvenhetes” c. regényében féltő aggodalommal követjük a sorát egy hősi jellemnek. Nagy meglepetést ígér a július közepén megjelent Pengős regény a hírneves Max Brand „Dr. Kildare titka” című egészen különös története.

A természetes „Ferenc József” keserűvíz régóta kitünően bevált háziszor megrögzött székrekedésnél és annak mindenféle káros következményeinél, biztos, enyhe és gyorsan ható hashajtó, mely számos betegségnél az emésztést javítja és az étvágyat fokozza. Kérdezze meg orvosát!

— Megjelent a repülő lapja! A Horthy Miklós Nemzeti Repülő Alap támogatásával szerkesztett repülésügyi folyóirat, a Magyar Szárnyak júliusi új száma ismét

FERENC JÓZSEF KESERŰVÍZ

a szokott bő tartalommal jelen meg. A szépen illusztrált folyóirat vezető helyen emlékezik meg a Kormányzó Ur tiszteletére rendezett légi felvonulásról, majd a szokásos repülőkrónika, gépiamertetés, műszaki, ifju repülői és regényrovatot mellett érdekes még Bisits Tibor repülőőrnyag beszámolója a nyugati háborúról, Jánosy István főszerkesztő ismertetője az olasz légiflótáról és Sebesics László cikke a nemzetközi hírodák „vadkacsáiról”, Prugberger István

FÉRFIÖLTÖNY

ÉS KABÁT-SZÖVETEK OLCSON ÉS IGEN NAGY VÁLASZTÉKBAN

PETRIKNÉL

SZENT ANNA U. 5.

mérnök ismertetése a folyadékhatásos motorok fejlődéséről. A lap hozza e számaitól kezdve, min hivatalos lap, a Magyar Ero Szövetség közleményeit is. A nagy terjedelmű lap ára 60 fillér. Mindenütt kapható. Mutatványszám a kiadóhivatal (Üllői-ut 12) kíváratra ingyen küld.

Küldessen lapunkban

ALFÖLD

IDŐSZAKI POLITIKAI LAP
Megjelenik szombaton délután.

Előfizetési díj: félévre 2.50 P. Egész évre 5 P. Vidékre félévre: 3 P, egész évre 6 P.

Felelős szerkesztő és kiadó Dr. Diószeghy János, Debrecen, János laptulajdonos. Szerkesztőség: kidóhivatal Ferenc József ut 41. szám.

Nyomatott: dr. Diószeghy János és Máthé Gábor nyomdávalatánál Debrecen, Piac ucca 41 szám.

Felelős nyomdavezető: Máthé Gábor